

មូលនិធិព្រះពុទ្ធសាសនាខ្មែរបានផ្តល់ជំនួយឥតសំណងចំនួន

១លានដុល្លារ ដើម្បីធ្វើ Digital និងប្រមូលអភិវឌ្ឍន៍វិទ្យាសាស្ត្រស្តីករិត ដែលនៅសេសសល់ទាំងប៉ុន្មាន

-- ការប្រមូលឯកសារព្រះពុទ្ធសាសនាដកម្រ ដែលមានអាយុកាលជាង៥០០ ឆ្នាំ ដែលនិយាយអំពីវប្បធម៌ វិទ្យាសាស្ត្រ ឱសថ ប្រវត្តិសាស្ត្រ និងសាសនា ត្រូវបានដាក់ ឱ្យប្រើប្រាស់ដោយឥតគិតថ្លៃដល់សហគមន៍លើពិភពលោកតាមប្រព័ន្ធអ៊ីនធឺណិត --

San Francisco - ថ្ងៃទី២០ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០២២ - មូលនិធិព្រះពុទ្ធសាសនាខ្មែរ ដែល មិនស្វែងរកប្រាក់កម្រៃ ៥០១(c) (៣) ដែលតែងតែអភិវឌ្ឍន៍វប្បធម៌របស់ខ្មែរ ។ យើងមានសេចក្តីសោមនស្ស ជម្រាបសាធារណៈថា ក្រុមយើងបានផ្តល់ជំនួយ ១ លានដុល្លារ ដល់អង្គការ **The Buddhist Digital Resource Center (BDRC)** ដែល កំពុងត្រូវការ អភិវឌ្ឍ និងស្តារឡើងវិញនូវវិទ្យាសាស្ត្រស្តីករិតចំនួន១,៥លាន ទំព័រជា ឯកសារ ដែលជាការប្រមូលផ្តុំ ឯកសារទាក់ទងនឹងព្រះពុទ្ធសាសនាខ្មែរដ៏ធំបំផុត នៅលើពិភពលោក ។

អក្សរសិល្ប៍ខ្មែរដែលមានអាយុកាលរាប់រយឆ្នាំមកនេះ គឺមាននៅក្នុងសាស្ត្រស្តីករិត វិក ។ ប្រពៃណីទំនៀមទម្លាប់អាស៊ីទក្សិណ និងអាស៊ីអាគ្នេយ៍ក្នុងរាប់សហស្សវត្សរ៍នេះ គឺគេប្រើស្តីករិតជាធម្មតា យកស្តីករិតចងជាបាច់ខ្លីៗ ជារាងចតុកោណ ដែលត្រូវ បានចងភ្ជាប់ជាមួយនឹងខ្សែចម្រុះពណ៌ ។ សាស្ត្រស្តីករិតត្រូវបានបង្កើតឡើង ដោយការសម្មត និងកាត់ស្តីករិតខ្លីៗ រួចប្រើដែកស្រួច ដើម្បីឆ្លាក់អក្សរលើផ្នែក ទាំងពីរនៃបន្ទះនីមួយៗ របស់ស្តីករិត ។ តាមបែបធម្មជាតិ សាស្ត្រស្តីករិតអាច ងាយបំផ្លាញបាន ហើយក៏ងាយរងគ្រោះដោយសត្វល្អិត និងភ្លើង ។ ដើម្បីការពារ មិនអោយបាត់បង់ឯកសារនោះ អ្នកចារនិងអ្នកចម្លងសាស្ត្រស្តីករិតនោះ គឺ ឧស្សាហ៍ចម្លងនិងចែករំលែកចំណេះដឹង តៗពីជំនាន់មួយទៅជំនាន់មួយ រហូត មកដល់សព្វថ្ងៃនេះ ។ ស្តីករិតគឺជាប្រភពដ៏សំខាន់នៃឯកសារព្រះពុទ្ធសាសនា ដែលចារិកទ្រឹស្តីរបស់ព្រះពុទ្ធនៅទីនោះ ហើយក៏មានជាវប្បធម៌ខ្មែរផងដែរ រួមទាំង ប្រវត្តិសាស្ត្រ អក្សរសាស្ត្រ ហោរាសាស្ត្រ និងវេជ្ជសាស្ត្រ ជាដើម ។

គួរឱ្យសោកស្តាយ អ្នកស្រាវជ្រាវបានប៉ាន់ប្រមាណថាជាង ៩៥% នៃសាស្ត្រស្តីករិត នៅកម្ពុជាបានបាត់បង់នៅចន្លោះឆ្នាំ១៩៧៥ និង ១៩៩០ ដោយសារតែការបំផ្លិច

បំផ្លាញទាំងស្រុងក្នុងរបបខ្មែរក្រហម ។ មិនតែប៉ុណ្ណោះ សូម្បីតែអត្ថបទដែលនៅសេសសល់ទាំងប៉ុន្មានក៏នឹងត្រូវបាត់បង់ជាមួយនឹងពេលវេលារបស់វាដែរ ដោយសារតែខ្វះការអភិរក្ស ។

អ្នកស្រី Lyna Lam ជាស្ថាបនិក និងជានាយកប្រតិបត្តិនៃមូលនិធិពុទ្ធសាសនា

ខ្មែរ បាននិយាយថា "សាស្ត្រាស្តីករវិចិត្រទាំងនេះមានសារៈសំខាន់សម្រាប់ការស្តារឡើងវិញនៃវប្បធម៌ខ្មែរ ដែលជាហេតុធ្វើឱ្យនាងខ្ញុំមានក្តីរំភើបយ៉ាងក្រៃលែង ពេលឃើញសាស្ត្រាស្តីករវិចិត្រត្រូវបានស្តារឡើងវិញហើយចម្លងដាក់ក្នុងប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយ និងបានចែករំលែកជាសាធារណៈ" ។ "សាស្ត្រាស្តីករវិចិត្រខ្លះមានអាយុកាល៥០០ ឆ្នាំ ដែលឆ្លុះបញ្ចាំងបង្ហាញអំពីវប្បធម៌ ដ៏ថ្លៃថ្នូរនៅក្នុងសង្គមខ្មែរ មុនពេលប្រទេសនេះត្រូវបានបំផ្លិចបំផ្លាញដោយសង្គ្រាម និងពិតជាមានសារៈសំខាន់ក្នុងការអប់រំមនុស្សជំនាន់ក្រោយអំពីប្រវត្តិសាស្ត្រ និងវប្បធម៌ប្រពៃណីដ៏រស់រវើក ពោរពេញដោយអត្ថន័យ " ។

លោក Jann Ronis, នាយកប្រតិបត្តិនៃ BDRC មានប្រសាសន៍ថា "ខ្ញុំសូមថ្លែងអំណរ

គុណចំពោះការផ្តល់ជំនួយដល់មូលនិធិនេះ ព្រោះវាអាចជួយក្រុមការងារយើងខិតខំប្រឹងប្រែងបន្តទៀតក្នុងការថែរក្សាវប្បធម៌ខ្មែរ និងចែករំលែកជាមួយសាធារណជនជាច្រើនទៀតនៅលើអ៊ិនធឺណិត" ។ "គម្រោងនេះគឺមានសារៈសំខាន់ក្នុងការរក្សានូវអក្សរសិល្ប៍ដ៏មានតម្លៃ ដែលបម្រុងនឹងបាត់បង់ទៅ អោយគង់វង់យូរអង្វែង។ យើងមានមោទនភាពណាស់ចំពោះការងារដ៏អស្ចារ្យដែលធ្វើឡើងដោយក្រុមការងារក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ដែលបានជួយយើងធ្វើការនេះដោយមិនគិតពីការនឿយហត់ នៅក្នុងតំបន់ដាច់ស្រយាលបំផុតមួយចំនួន ។ ដើម្បីស្វែងរកប្រវត្តិសាស្ត្រាស្តីករវិចិត្រ រួចប្រមូលផ្តុំ រៀបចំ និងធ្វើជាមាតិកាឡើង ដើម្បីងាយស្រួលដល់មនុស្សជំនាន់ក្រោយស្វែងរកមើល ។

ការធ្វើជាឌីជីថល សាស្ត្រាស្តីករវិចិត្របានចាប់ផ្តើមធ្វើនៅឆ្នាំ២០១៩ ដោយការផ្តល់ជំនួយដំបូងដល់អង្គការ BDRC ពីមូលនិធិព្រះពុទ្ធសាសនាខ្មែរ ។ ត្រូវចំណាយពេលពីរឆ្នាំកន្លះ ដើម្បីកំណត់ទីតាំង និងសម្អាត រៀបចំ និងស្តុកអត្ថបទ ។ សរុបមកស្តីករវិចិត្រចំនួន ១១,០០០ សន្លឹកត្រូវបានបម្លែងជាឌីជីថល ហើយបច្ចុប្បន្នភាពជាង ៨,៦០០ សន្លឹកដែលមាននៅលើអ៊ិនធឺណិតសម្រាប់មើល និងអាចទាញយកដោយឥតគិតថ្លៃ ។ នៅសល់ ២,៥០០ នឹងត្រូវបានដំណើរការ និងចេញផ្សាយតាមអ៊ិនធឺណិតនៅប៉ុន្មានខែខាងមុខនេះ។ ដើម្បីងាយស្រួលក្នុងការចូលប្រើប្រាស់ BDRC កំពុងតែជួយធ្វើឱ្យសាស្ត្រាស្តីករវិចិត្រខ្មែរ អាចអានតាមរយៈគេហទំព័រដើមនេះ និង

យកទៅផ្សាយបន្តដោយខ្លួនឯងសម្រាប់សហគមន៍ខ្មែរ ទូទាំងពិភពលោកបាន
<http://khmer-manuscripts.bdrc.io>
(កំពុងដំណើរការ)

Lyna និយាយថា "វាជាកិច្ចការដ៏ធំធេងណាស់" ។ "BDRC បានឆ្លងកាត់ និងធ្វើ
លើសពីនេះទៀត ដើម្បីកំណត់ទីតាំងវត្ថុបុរាណសំខាន់ៗទាំងនោះ បន្ទាប់មក ថត
រូប រក្សាទុក និងបង្កើតមាតិកា ដើម្បីងាយចែករំលែកជាមួយអ្នកដទៃ ។ យើង
សូមកោតសរសើរ និងថ្លែងអំណរគុណចំពោះការខិតខំឧស្សាហ៍ព្យាយាម និងការ
យកចិត្តទុកដាក់របស់ពួកគេ»។

គម្រោងអភិរក្សមានច្រើនជាងគេគឺការថតរូបភាពសាស្ត្រាស្តីករវិក ខណៈពេល
ដែលទម្រង់នោះមាន ៧០%នៃសាស្ត្រាស្តីករវិកត្រូវបានធ្វើជា Digital នៅសេសសល់
រួមមានខ្សែភាពយន្តរាប់រយខ្សែដែលផលិតដោយ École française d'Extrême-
Orient ចន្លោះឆ្នាំ ១៩៩០ និង ២០១២ ។ អត្ថបទស្តីករវិកជាច្រើនដែលចងក្រងជា
ឯកសារនៅក្នុងខ្សែភាពយន្តទាំងនេះបានបាត់បង់និងរាត់រាយតាំងពីពេលនោះ
មក ។ ហើយដោយសារតែឯកសារទាំងនេះត្រូវបានរក្សាទុកនៅក្នុងប្រអប់នៅក្នុង
ការិយាល័យដែលមិនមានការមើលថែត្រឹមត្រូវបូកផ្សំនឹងអាកាសធាតុនៅក្នុង
ប្រទេសកម្ពុជាទៀត, ខ្សែអាត់ - ច្បាប់ចម្លងតែមួយគត់ដែលនៅសល់ - ខូចគុណ
ភាព និងប្រឈមនឹងហានិភ័យនៃការបាត់បង់ផងដែរ ដោយគ្មានការអភិរ
ក្សត្រឹមត្រូវ ។

ប្រភពឯកសារ Digital ថ្មីនេះ មិនត្រឹមតែជួយរក្សាទុកឯកសារដែលមិនអាចកាត់
ថ្លៃបានរបស់សង្គមកម្ពុជាប៉ុណ្ណោះទេ លើសពីនោះទៀត វាជួយឱ្យអ្នកអានសម័យ
ទំនើបនេះ នៅមានភាពងាយស្រួលដើម្បីចូលរកឯកសារព្រះពុទ្ធសាសនាខ្មែរផង
ដែរ ។ គេហទំព័រនេះក៏មានតម្លៃសម្រាប់អ្នកប្រាជ្ញ និងព្រះសង្ឃ បន្តស្រាវជ្រាវអំពី
ប្រពៃណីវប្បធម៌ក្នុងការសិក្សាស្វែងរកនូវអត្ថបទចាស់ៗ ទាំងនេះផងដែរ ។
ជំហានបន្ទាប់របស់គម្រោងនេះគឺបង្កើតខ្លឹមសារបន្ថែម និងវីដេអូ /ភាពយន្តឯក
សារខ្លីៗ ដែលពិពណ៌នា និងពន្យល់អំពីរបៀបធ្វើសាស្ត្រាស្តីករវិក រួមទាំងសិល្បៈ ហត្ថ
កម្ម និងប្រពៃណីរបស់ប្រជាជនខ្មែរ ។

អំពី មូលនិធិព្រះពុទ្ធសាសនាខ្មែរ
មូលនិធិពុទ្ធសាសនិកជនខ្មែរ គឺជាអង្គការមិនរកប្រាក់កម្រៃមួយ គឺផ្ដោតទៅលើ
ការលើកកម្ពស់ជីវភាពរបស់ប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរ និងថែរក្សាប្រពៃណី និងវប្បធម៌ដ៏
សម្បូរបែបរបស់ខ្មែរប៉ុណ្ណោះ ។ យើងបានផ្តល់ជំនួយជារៀងរាល់ឆ្នាំ ដើម្បីពង្រឹង

និងពង្រីកជីវភាពរស់នៅរបស់ប្រជាជនខ្មែរ លើវិស័យនានាដែលរួមមានសិល្បៈ វប្បធម៌ និងសេដ្ឋកិច្ច ។ ស្វែងយល់បន្ថែម៖ www.akhmerbuddhistfoundation.org

អំពីអង្គការ Buddhist Digital Resource Center

មជ្ឈមណ្ឌលពិភពឌីជីថលព្រះពុទ្ធសាសនា (BDRC) គឺជាអង្គការមិនរកប្រាក់កម្រៃដែលជំនាញខាងស្រាវជ្រាវស្វែងរក ថែរក្សា ចងក្រងឯកសារ និងផ្សព្វផ្សាយអក្សរសាស្ត្រព្រះពុទ្ធសាសនា ។ អង្គការជួយផ្តល់ឱ្យអ្នកប្រាជ្ញ អ្នកបកប្រែ ពុទ្ធសាសនិកជន និងសាធារណជនទូទៅមានភាពងាយស្រួលក្នុងការស្វែងរកបណ្តុំនៃអត្ថបទឯកសារព្រះពុទ្ធសាសនាដ៏មានតម្លៃ ។ ចូលរួមជាមួយបច្ចេកវិទ្យាឌីជីថលជាមួយនឹងអាហារូបករណ៍ BDRC ធានាថាសម្បត្តិវប្បធម៌នៃប្រពៃណីអក្សរសាស្ត្រព្រះពុទ្ធសាសនាបានគង់វង្ស និងអាចបន្តចែកចាយដល់មនុស្សជំនាន់ក្រោយ ។

ស្វែងយល់បន្ថែម៖ www.bdrc.io

ទំនាក់ទំនងតាមប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយ៖

Birgit Johnston សម្រាប់មូលនិធិព្រះពុទ្ធសាសនាខ្មែរ
birgitjohnston@me.com, (408) 656 8025